

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

GÖTA ÄLF VID LÖDÖSE. — FOTO. NILSSON, LÖDÖSE.

117E ÅRG.

DEN 28 AUGUSTI 1910.

N° 48

Atelier Jonn, Malmö.

Käské: Bengt Sjöfverparn.

Kon. Lindahl

EDWARD LINDAHL.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Ännu förra året fick man ett synnerligen lefvande vittnesbörd om de svenska läroverkslärares stora insats i de svenska städernas kommunala lif, när man aktgaf på, att läroverkslärare intogo ordförandeplatsen i samtliga våra tre främsta stadssamhällens kommunalrepresentationer: i Stockholm lektor Sixten von Friesen, i Göteborg föreståndaren för Chalmers' tekniska läroanstalt, prof. August Wijkander, i Malmö lektor Edward Lindahl. Sedan dess har den andre i ordningen af dessa träd tillbaka, men de båda återstående fullgöra med oförminskad kraft sina viktiga värf. När den sista af dem i dagarna inträdt i den ålder, som plägar bilda afslutningen på de flesta civila ämbetsmannabanan, skall detta helt visst icke hindra honom att med den ungdomliga spänstighet och energi, som framför andra äro utmärkande egenskaper hos honom, ännu länge ställa sina krafter till förfogande för det samhälles utveckling och förkoffran, hvilket genom omfattande utvidgningsplaner och en mäktig inre växkraft nu bereder sig att allvarligare än någonsin fylla sin uppgift som sydsvensk metropol och värdig medtäflare å svensk sida till Sundets danska behärskarinna.

Edward Waldemar Lindahl är född i Asarum i Blekinge den 22 augusti 1845, son till handlanden i Karlshamn Otto Leonard Lindahl och hans maka Dorotea Cecilia Lovisa Hägg. På fädernet härstammar han från en köpmansläkt i Karlshamn, hvars stamträd kan följas tillbaka till 1700-talets början och före honom räknar ett flertal medlemmar med akademisk utbildning. Modern var enda dotter till kyrkoherden i Kristianstad Christopher Hägg, om hvilken i griftetalet vittnades, att han, "skämtsamt och munter i glada samkväm, hade ett genomträngande förstånd, som i hvarje omständighet med skarp blick öfversåg allt och gaf träffande omdömen", egenskaper, som gått i arf till dottersonen. Student i Lund 1862 aflade han därstädes fil. kand.-examen 1867 och promoverades följande år vid universitetets jubelfest till filosofie doktor på en afhandling "Om staden Karlshamn, några historiska och statistiska anteckningar". Några år hade han nu anställning som extra lärare vid Lunds katedralskola, hvarunder han förskaffade sig kompetens till lektorat genom ytterligare en historisk afhandling om rikskansleren Axel Oxelstiernas fredsunderhandlingar i Tyskland 1634—36, men kom sedan som adjunkt till Malmö läroverk 1871, där han under längre tider helt eller delvis uppehöll lektors tjänstgöring, tills han 1887 utnämndes till lektor i historia och geografi samt modersmålet därstädes.

Utrustad med en utomordentlig verksamhetslust och energi nöjde sig Lindahl emellertid icke med utslutande skoltjänstgöringen. Redan från början trädde han i nära förbindelse med det af dåvarande lektor Carl Herslow grundlagda Sydsvenska Dagbladet Snällposten, till hvars följetongsafdelning han lämnade en mängd talangfullt verkställda romanöfversättningar, af hvilka flera sedermera utgifvits i bokform. Dessutom var han medarbetare på tidningens konst- och litteraturafdelning och kan tillräkna sig äran af att som densamma teaterkritiker ha "upptäckt" eller åtminstone ha varit en af de första, som upptäckt August Lindbergs skådespelartalang. För detta författararbete försummade han emellertid icke det pedagogiska: intresserad och framstående undervisare, var han den, som i vårt land först introducerade de ers-

levska geografi-läroböckerna, som på sin tid betecknade ett stort framsteg, och om hans fortsatta historiska studier vittnade hans redogörelse för den nyaste Wallensteinslitteraturen i läroverkets årsberättelse för 1887.

Men Lindahl inskränkte sig icke till det litterära området. Han började snart äfven taga del i den ekonomiska verksamheten i sin nya hemstad. Redan 1873 mottog han anställning som kamrer i den då nygrundade sparbanken Bikupan, som under hans intresserade medarbete utvecklade sig till en af rikets mest betydande med öfver 25,000 insättare och en behållning af omkring 15 miljoner kr. Längre fram (1887) blef han ledamot af styrelsen för dåvarande Kristianstads enskilda banks afdelningskontor i Malmö och kvarstod som sådan ända till 1896. Hårtill kommo hvarjehanda värf, till hvilka han kallades genom medborgares förtroende. I sexton år (1891—1907) var han sekreterare i Malmö industriförening, från 1893 vardt han det äfven i Malmö industrilotteri och 1896 bar han i samma egenskap arbetets tunga vid den detta år hållna, synnerligen vällyckade industriutställningen i Malmö, den första, vid hvilken 1890-talets lysande uppsving på industriens område i vårt land lades för öfentligheten i samlad bild.

Härtill komma så Lindahls insatser på det rent kommunala området. 1887 blef han första gången invald i kommunalrepresentationen, 1890 mottog han uppdrag som ledamot af kyrko- och skolrådet; det sistnämnda lämnade han dock redan 1902. Att i dedalj redogöra för den mångskiftande verksamhet, som på dessa områden utgått från Lindahl, skulle det begränsade utrymmet icke tillåta. Hvad det betydde för Malmö stads utveckling och huru det uppskattats af hans medborgare, bevisas bäst däraf, att då Carl Herslow 1906 ansåg sig böra träda tillbaka från ordförandeplatsen i stadsfullmäktige, kallades Lindahl till dennes efterträdare som kommunalrepresentationens främste man.

Med den skugga, föregångarens storhet kastade efter sig, var denna ställning icke den lättaste att öfvertaga. Edward Lindahl har hållit måttet. I sin arbetsamhet, hvilken som det anförda torde ådagalägga gränsar hårdt när till det otroliga, och i sitt lifliga allmänintresse, som icke vet af några gränser i de uppoffringar, det ålägger, har han härvid haft mäktiga bundsförvanter. Men här till kommer som en visst icke oväsentlig faktor en sinnets ungdomlighet, som han tog med sig till Malmö från Lund och som han med sällspord framgång förstått att under handelsstadens trägna arbete bevara som en hemgift från ungdomsstaden: trots sina sextiofem år är ordföranden i Malmö stadsfullmäktige och Malmö Par Bricole bestämdt den ungdomligaste stadsfullmäktigordförande i Sverige. Och hvad som är alldeles säkert är, att han är en af de populäraste. Det har kanske delvis sin grund just i personlighetens ungdomlighet och friskhet, men säkert lika mycket i hjärtats godhet, hvarom medlemmar af alla samhällsklasser kunna aflägga mångfaldiga och talande vittnesbörd. Det ligger sanning i vår Herres ord: "Den som vill vara störst ibland Eder, han skall vara såsom allas tjänare".

Uppriktigare ha väl heller aldrig välönskningar varit än de, som på hedersdagen framfördes till Edward Lindahl om ännu många års lycklig och gagnarlig verksamhet.

Foto. Blomberg, Sthlm.

GUSTAF FRÖDING.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Huru storstilad och hjärtemenad den än varit, den rika hyllning i dikt och prosa, som kommit Gustaf Fröding till del å hans nu inträffade 50-årsdag — knappast har den väl till fullo förmått uttrycka hvad svenska folket känner sig skyldigt den man, som genom sina dikters underbara förtrollning gifvit oss så oändligt mycket.

Med djupaste tacksamhetskänslor och varmaste välgångsönskningar gingo allas våra tankar på femtioårs-dagen till det fridfulla skaldebo å Djurgården, där diktaren nu dväljes.

Foto. Jønger, Sthlm.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

SCEN UR »FLYKTEN», K. Dram. Teaterns första premiär för säsongen: Hr Ivar Nilsson — fröken Zanderholm. — "Flykten" är en delvis något tunn social satir, af den danske författaren Helge Rode.

100-ÅRINGAR. — ETT DIAMANTBRÖLLOP.

I sitt 101:sta år ingick den 29 juli änkan *Kajsa Andersson*, f. Jansdotter, i Stora Fjärdebeck, Böja socken. Trots de 100 åren har den vördade gamla kropp- och själskrafter förunderligt väl i behåll — endast synen har på de senaste åren försvagats.

*

Diamantbröllop firades den 3 aug. i Ystad af f. d. skräddaremästaren I.

P. Cedergren, född den 13 dec. 1821, och hans hustru *Johanna Cedergren*, född den 25 juni 1827.

Fröken *Johanna Berns*, som sedan flere år tillbaka haft sitt hem å Stockholms sjukhem, fyller den 10 sept. 102 år. Åtven hon är förhållandevis sällsynt frisk och kry, med vigör som trots någon sextioåring.

KAJSA JANSDOTTER,
100 år 29 juli.

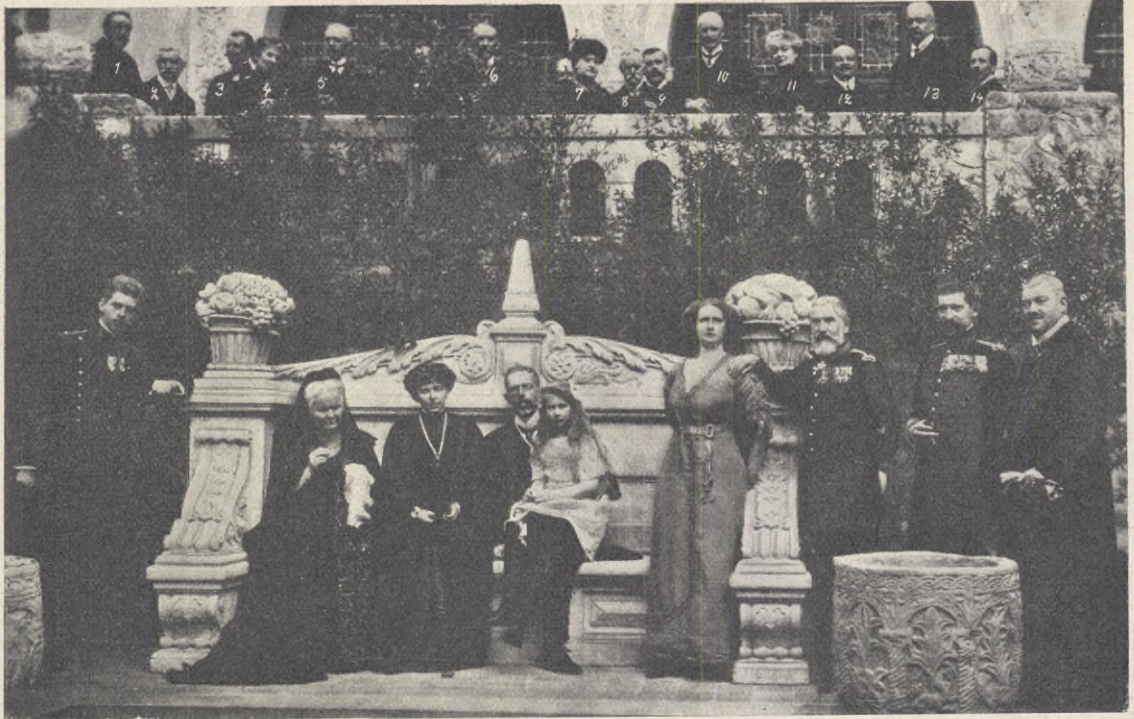

ETT DIAMANTBRÖLLOSPAR:
Skräddaremästaren I. P. Cedergren i Ystad och fru.

JOHANNA BERNS,
102 år 10 sept.

I CARMEN SYLVA'S LAND.

Efter fotografi

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Skim.—Gbg.

DÅ KONUNG GUSTAF VAR I RUMÄNIEN: I Bukarest, Rumäniens hufvudstad, har först i dagarna blifvit tillgänglig ofvanstående intressanta grupp fotografi från konung Gustafs vistelse i Sinaia — det kungliga rumäniska sommarresidenset — under konungens rekreationsresa i våras. — Fotön är tagen å slottet Peleschs veranda.

Främst synes fr. v.: *Prins Carol*, kronprinsens äldste son; **DROTTNING ELISABETH** (Carmen Sylva), *kronprinsessan Marie*, **KONUNG GUSTAF** med en af kronprinsparets döttrar, den lilla *prinsessan Marie*, —, **KONUNG CAROL**, *kronprins Ferdinand*, *prins Wilhelm* af Hohenzollern-Sigmaringen. I bakgrunden: 1 greve Thott, 2 arkitekten Lehmann (i konung Carols tjänst), 3, 10 och 13 adjutanter, 4, 7 och 11 hofdamer, 5 grefve v. Stedingk, 6 förste hofmarskalken Lillehöök, 8 och 9 konung Carols sekreterare samt lillläkare, 12 svenske generalkonsulin i Bukarest, Jean Socce, 14 prins Carols lärare prof. Möller.

Foto. Lamm, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Bilden t. v.:
KRONPRINS GUSTAF ADOLF MOTTAGES AF KONUNGAPARET efter att ha fullbordat loppet i täflan om kronprinsens vandrings-pokal.

I täflingen — orienterings-löpning för fjärde arméför-de-lningens officerare — segrade Svea Lifgarde där vandringspriset egen höge upphofsman som bekant är kapten. Det är s. k. lagtäflan, i hvilken tiderna för hvarje deltagande regementes bästa representanter medräknas. Kronprinsens tid var tillräckligt god att medräknas i regementets poängtal.

*

Bilden t. h.:
STATY AF KEJSAR FRANZ JOSEF I JÄGAR-KOSTYM, nu rest i skogen vid Mariazell i Steyermark till högtidlighållande af kejsarens 80-årsdag. Jakt har ju alltid varit kejsarens älsklingssysselsättning, och Steyermarks befolkning är med rätta stolt öfver den synnerligen verklighetstroгна, originella statyen som gör sig förträffligt i granarnas hägn.

Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Den 14—15 augusti ägde vid Ryd-
ön den af segelsällskapen Mälaren
och Hjälmaren samt Västerås segel-
sällskap anordnade MÄLARREGAT-
TAN rum. Våra fotografier, tagna
den 14 aug. visa: Öfverst ANDRA
STARTEN. I bakgrunden första
startens båtar ute på Blackefjärden.
T. v. EIDER, äg. P. Lundblad, Mä-
larbaden, 1:sta båt i 75 kvm.-klassen.
T. h. SIBYL, G. Blume, Västerås,
1:sta båt i 45 kvm.-klassen.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm—Gbg.

Bilden till höger:

DUKTIGA POJKAR: Malmö Simsäll-
skap firade den 14:de dennes sin sed-
vanliga årshögtid med promotion, hvar-
vid de här porträtterade tvenne pojkarna
blevo primus och ultimus, bägge med
3 betyg i alla grenar. Det är tydligen
duktiga pojkar, att döma af att primus,
Otto Nilsson, endast är tolf år gammal,
medan ultimus, Ture Ågren, icke har
mer än 11 år på nacken.

Bilden till vänster:

"VÄRLDENS SNABBASTE SIMMA-
RE", Australiern Beaurepaire, som nu
segerrikt deltagit i I. F. K. Kamraternas
i Stockholm internationella simtävlingar.

Efter fotograf

Kliché: Bengt Silfverparre

Efter fotograf Kliché: Bengt Silfverparre.

Nyligen upptäcktes vid
Högvide i Lärbro, Gottland,
en hållrustning från brons-
åldern, den första från
denna tid man funnit på
nämnda ö.

Det är synnerligen an-
märkningsvärdt att en in-
ristning i kalkstenen kunnat
bevaras så pass väl under
flera tusen år. Den påminner
om de bohuslänska håll-
ristningarna samt framställer
bl. a. tolf cirka en meter
höga fartyg, är 10 meter
lång och 6 meter hög.

Det var tack vare en
hemmansägares i Lärbro
uppmärksamhet som håll-
ristningen bevarades åt
forskningen. Det var nära
att man hade sprängt ett
dike genom berghällen där
den fanns inristad.

Foto. Gardsten, Visby

STEN MED HÅLLRISTNING FRÅN BRONSÅLDERN, funnen i Lärbro, Gottland.

Kliché: Bengt Silfverparre.

VÅRA INTERNATIONELLA KONGRESSGÄSTER: AGROGEOLOGKONGRESEN.

Efter porträtt.
PROFESSOR GUNNAR ANDERSSON,
 president i agrogeologiska kongressens
 exekutivkommitté.

Fredskongressens deltagare ha knappt lämnat vårt land, förr än i vår hufvudstad åter samlade män från alla länder och världsdelar, som på sina vetenskapers områden redan förverkligat hvilken den förstnämnda kongressen strävar att genomföra äfven i folkens allmänna samlif.

Först kom den 17 augusti den *andra internationella agrogeologiska kongressen*, som för den svenska allmänhetens stora flertal utgjorde den första påpekningen om tillvaron af agrogeologiens, det är markforskningens vetenskap. Att vi i vårt land haft och ha framstående representanter för denna vetenskap sådana som vetenskapsakademiens Nestor, professor Hampus Adolf von Post, och föreståndaren för Landbrukskemiska anstalten i Kalmar d:r A. Atterberg, blef nu för första gången i vidare kretsar bekant. Vetenskapsmännens verkliga arbete sker under tystnadens trägenhet och förbises därför så lätt, medan reklamens hjältar vinna lättköpt, men också lättförgänglig gloria.

Denna konferens var emellertid endast förelöpare till *den elfte internationella geologkongressen*, hvilken bar en fullt officiell prägel, i det riksdagen för densammans hållande beviljat betydande penninganslag. Geologen liksom geografen är i det hänseendet annorlunda ställd än de flesta öfriga forskare inom naturvetenskaperna, att han endast i ringare mått kan bedriva sitt arbete å laboratorier eller med experiment. Han måste genom vidsträckt

Et. 8. *Den STOCKHOLMSFOTOGRAF.*
AGROGEOLOGKONGRESSEN I STOCKHOLM. Gruppbild tagen vid kongressens utfärd till Experimentalfältet. 1. Prof. Juhlin-Dannfelt, 2. kammarherre P. E. Müller, Köpenhamn, 3. prof. Rindell, Heisingfors, 4. d:r P. Treitz, Budapest, 5. d:r K. O. Björlykke, Kristiania, 6. d:r B. Gunnar Andersson, Stockholm.

på, att geologkongressens "förhandlingar" till god del bestått af utflykter, af hvilka en sträckt sig ända till Spetsbergen, detta land, som den svenska vetenskapen först öppnat för forskningar och till hvilket det följaktligen har en kulturell territorialitets-rätt, oberoende af alla traktater; namnen Otto Martin Torell och Adolf Nordenskiöld knyta det för alltid till Sverige. En annan har gått till Lapplands underbara vidder, utan för att studera naturens nordiska sommarnattens oförlitneliga färging, utan för att studera naturens tio-, ja hundrausenåra arbeten med uppbyggandet af de malmagringar, hvilka af Nobelarnes sprängkraft åter på ett ögonblick nedbrytas för att ställas i de mänskliga kulturbehovens tjänst. En god del af förhandlingarna i öfrigt ha rört sig om istiden och den tidsräkning efter æoner i stället för vanliga mänskliga tidsmått, genom hvilken geologien närmast efter astronomien sträfvat att med det mänskliga vetandet flytta tillbaka själfva evighetsområdets gränser. Med stolthet kunna vi svenskar äfven här peka på berömda namn icke blott i det förflutna såsom Swedenborg och Linné eller Torell och Nordenskiöld, utan ock i nutiden såsom A. G. Nathorst, Högbom, De Geer, Hjalmar Sjögren, J. Gunnar Andersson, Otto Norden-skjöld, andra att förtiga. Vårt land har äfven haft äran utföra det viktiga inventarium öfver jordens järnmalmsstillgångar, som vid kongressen framlagts.

Efter porträtt.
D-R HENRIK HESSELMAN, generalsekr.
 i den agrogeologiska kongressens exekutivkommitté.

resor och vandringar själf förfoga sig till sitt forskningsobjekt i stället för att blott helt enkelt låta hämta detta till sig. Det är därför icke att undra på, att geologkongressens "förhandlingar" till god del bestått af utflykter, af hvilka en sträckt sig ända till Spetsbergen, detta land, som den svenska vetenskapen först öppnat för forskningar och till hvilket det följaktligen har en kulturell territorialitets-rätt, oberoende af alla traktater; namnen Otto Martin Torell och Adolf Nordenskiöld knyta det för alltid till Sverige. En annan har gått till Lapplands underbara vidder, utan för att studera naturens nordiska sommarnattens oförlitneliga färging, utan för att studera naturens tio-, ja hundrausenåra arbeten med uppbyggandet af de malmagringar, hvilka af Nobelarnes sprängkraft åter på ett ögonblick nedbrytas för att ställas i de mänskliga kulturbehovens tjänst. En god del af förhandlingarna i öfrigt ha rört sig om istiden och den tidsräkning efter æoner i stället för vanliga mänskliga tidsmått, genom hvilken geologien närmast efter astronomien sträfvat att med det mänskliga vetandet flytta tillbaka själfva evighetsområdets gränser. Med stolthet kunna vi svenskar äfven här peka på berömda namn icke blott i det förflutna såsom Swedenborg och Linné eller Torell och Nordenskiöld, utan ock i nutiden såsom A. G. Nathorst, Högbom, De Geer, Hjalmar Sjögren, J. Gunnar Andersson, Otto Norden-skjöld, andra att förtiga. Vårt land har äfven haft äran utföra det viktiga inventarium öfver jordens järnmalmsstillgångar, som vid kongressen framlagts.

GEOLOGKONGRESSEN.

Roland Bonaparte
1910.

Portr. t. h.
PRINS ROLAND BONAPARTE, den celebre deltagaren i den stora geologkongressen. Prins Roland, som är en 52-års man, ägnade sig redan tidigt åt vetenskapliga studier. Han har utgifvit geologiska och geografiska arbeten, med anledning hvaraf han för några år sedan af Uppsala universitet kallades till hedersdoktor.

Foto. Borg-Mesch, Kiruna.
KONGRESSGEOLOGER I KIRUNA. Grupp af eksursionsdeltagare invid "Statsrådets" topp. 1. är disponenten dr Lundbohm, 2. prof. van Hise, 3. M. Terminier, 4. Oberbergrat Beck.

Då en afdelning af de på exkursioner varande kongressgeologerna gästade Kiruna, lät Kirunavara-Luossavara-bolaget dagen till ära sprängningen af "Statsråds"-toppen, "som längre än människor minnas höjt sin hjässa obruten mot skyn", gå af stapeln. Vi meddela fotografier af

"STATSRÅDS"-TOPPEN
FÖRE OCH EFTER
SPRÄNGNINGEN (samt, mellerst, under själfva skottlossingen) för att våra läsare må kunna döma, huru litet konturen har ändrats *fastän 100,000 ton malm nu lämnat sin upphöjda plats.*

Den amerikanske geologen professor van Hise fullgjorde på annodan uppdraget att vidröra kontakten, och det var för de närvarande en mäktig syn när de väldiga malmblocken lyftes och slungades ut för branten.

Foto. Borg-Mesch, Kiruna.

(Till portr. å följande sid.)
Bland svenska deltagare i geologkongressen intager *professor J. G. Andersson* ett synnerligen bemärkt rum. — A. utnämndes till professor 1905, hvarefter han tillträdde posten som chef för Sveriges geologiska undersökningar.

Prof. A. har deltagit i en mängd vetenskapliga expeditioner, ofta såsom ledare. I utforskande af vårt eget lands geologiska förhållanden har han tagit tillfälligt del; och en mängd vetenskapliga arbeten af hans hand föreligg.

INTERNATIONELLA GEOLOGKONGRESSEN I STOCKHOLM.

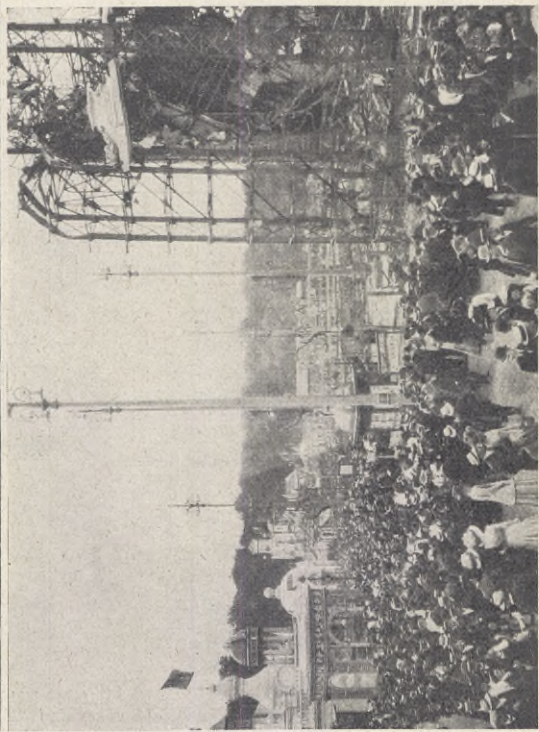
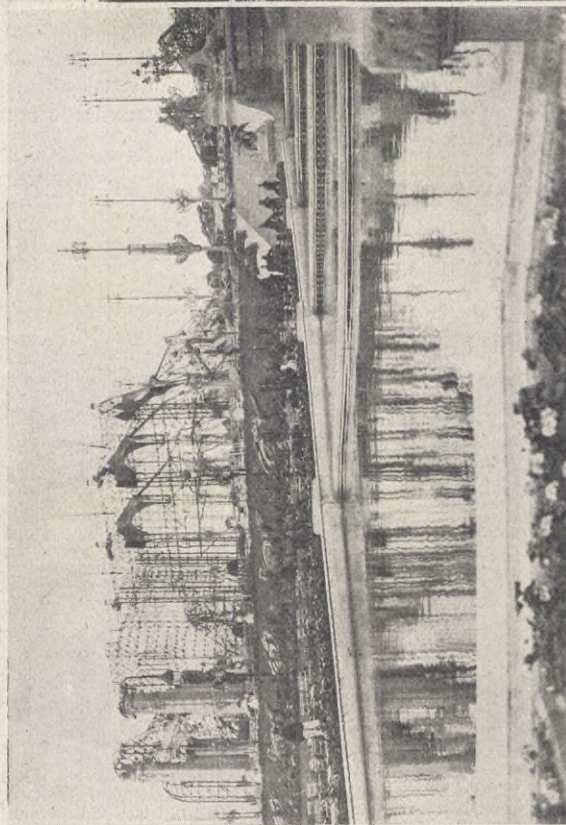

IFRÅN 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FRÅN ETT SAMMANTRÄDE I RIDDARHUSET (sektion 4, *glacialgeologi*). — De infällda porträtten: PROFESSOR GERARD DE GEER, kongressens president (se helsidesporträtt och biografi årg. IV: 12); PROF. AGUILERA, ordf. i förra kongressen; PROFESSOR J. G. ANDERSSON, kongressens generalsekreterare. (Se föreg. sida).

Klickat, Kem. A. B. Drott. Sjömyrarpens Sällskap—Og.

JÄTTEBRANDEN Å BRYSSELUTSTÄLLNINGEN.

FRÅN DE AF ELDEN ÖDELAGDA OMRÅDEN: Överst t. v. RUINERNA AF HUFVUDBYGGNADEN. T. h. "BRUXELLES KERMESSÉ" (motsvarande "Gamla Stockholm" å Stockholmsutst.). Nederst: PARISPAVILJONGEN. (Se text å nästa sid.)

DEN STORA RUNDFLYGNINGENS SEGRARE.

Leblanc och Aubron, som hvar för sig fullbordat den stora rundflygningen Paris-tyska gränsen och åter flyttas efter framkomsten till målet. Leblanc biet förste man, Aubron andre — ingen mer än dessa båda fullföljde tävlingen. Den tilltyggalagda sträcken var 790 km.; det är den hittills största bedriften i flygkonstens historia — Eåda aviatikerna använde Biérotmonoplan. (Se årtven föreg. nr.)

PRESIDENT FALLIÈRES I SCHWEIZ

Efter fotograf

PRESIDENT FALLIÈRES PÅ BESÖK I SCHWEIZ: Ankomsten till Bern. De båda republikernas presidenter gå vid hvarandras sida.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg.

Det möte, som i den schweiziska förbundshufvudstaden i dessa dagar ägt rum mellan de schweiziska och franska republikernas presidenter, torde närmast få anses som en besegling af det närmande af icke enbart ekonomisk natur, som de senare åren ägt rum mellan de båda republikerna. Och därjämte är det ett bevis på den uppmärksamhet hvarmed det lilla berglandet särskildt i dessa dagar omfattas af de kringliggande stormakterna.

jongen och delvis maskinutställningen blefvo lågor-nas rof.

Utställningsbestyrelsen och myndigheterna torde ha en stor andel i att denna nationalolycka kunnat inträffa, genom sin uraktlåtenhet att vidtaga nödiga säkerhetsåtgärder. — Emellertid fortsattes nu utställningen, och de förstörda afdelningarna torde komma att åtminstone delvis återuppyggas.

DEN ARKTISKA ZEPPELINEXPEDITIONEN.

*

Text till bilderna å sid. 761.

Om ock de första underrättelserna om omfånget af den väldiga brand, som härjat utställningen i Bryssel, visat sig öfverdrifna, kvarstår likvisst det faktum att en fruktansvärd ödeläggelse därstädes ägtrum. Utställningens hufvudbyggnad, det storslagna renässanspalatset, ligger i ruiner — och förstörda äro nästan alla de skatter, som samlats dit. Den belgiska industriexpositionen och Englands värdefulla utställning voro bl. a. där inrymda.

Alla byggnaderna, på ett undantag när, i "Bruxelles Kermesse" äro borta; den omfattande franska utställningen gick ingalunda fri från fördelsen — Parispavil-

Efter fotograf

FRÅN DEN NU FULLBORDADE ZEPPELINSKA SPETSBERGSEXPEDITIONEN: Loydångaren "Mainz", som fört expeditionen till Spetsbergen, i isen vid Adventsbay den 16 juli. Expeditionens ändamål var att utföra mätningar och undersökningar för den planerade nordpolsfärden i luftskepp.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

»SJUKSKÖTERSKORNAS DROTTNING» DÖD.

En af samtidens mest namnkunniga kvinnor, *miss Florence Nightingale*, har i dagarna skattat åt förgängelsen.

Hon föddes i Florens den 12 maj 1820 och erhöi i dopet namn efter födelsestaden; fadern var en rik engelsk godsägare. Redan som liten ömmade hon för de sjuka och betryckta, och under årslånga resor under sin ungdomstid tjänstgjorde hon vid en mängd sjukhus i England, Tyskland, Frankrike och Italien. Därefter blef hon föreståndarinna för ett stort sjukhus i London, som hon genom sin energi och organisations-talang gjorde till en mönsteranstalt från att det förut varit i vanrykte.

Så kom Krimkriget. Under dess dagar var det, som *miss Nightingale* skulle skörda sina oförgätligaste lagrar. När underrättelserna kommo om de förfärande missförhållandena i den engelska militärsjukvårdens organisation i Skutari och Balakawa,

FLORENCE NIGHTINGALE †.

var det *miss Nightingale*, som skyndade dit, för att med nästan öfvermänniskliga krafter ordna allt, leda allt, tänka på allt, vara öfverallt där de sårade och sjuke kräde vård och hjälp.

Hennes landsmän bragte henne sin hyllning, då hon kom åter efter krigets slut: en fond på en miljon kronor insamlades — af *miss Nightingale* omedelbart skänkt till förbättringar i sjukvården.

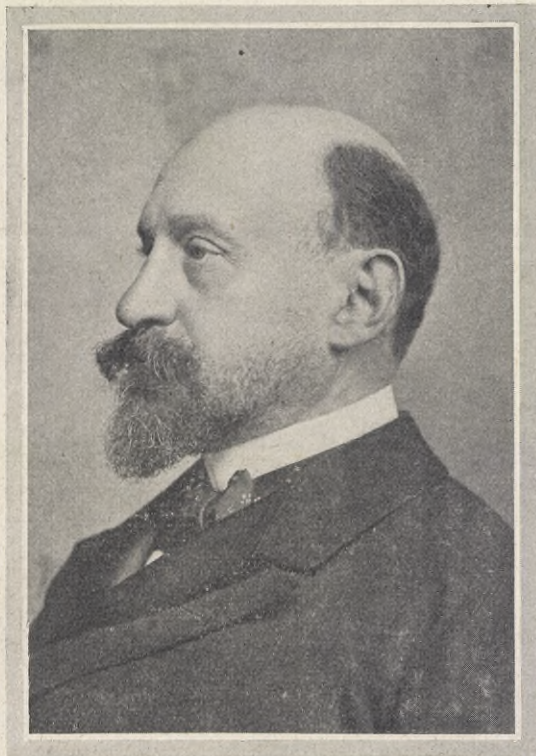
Genom de under krigsdagarna utstånna vedermödorna hade den hjältemodiga kvinnans hälsa brutits, och hennes återstående lefnad var bunden vid sjukbädden. Men mycket utträttade hon till mänsklighetens fromma också under sina plågers dagar.

Djupt och innerligt sörjer England *Florence Nightingale*, "sjuksköterskornas drottning", kvinnan som vardt en banbryterska för den moderna lasarettsvården, i hvars tjänst hon offrade hälsa, krafter och förmögenhet.

DEN ENGELSK-TYSKA MILJONDONATIONENS UPPRÄTTARE.

Den bekante engelske storfinansären *sir Ernest Cassel* — en af Europas främsta finansauktoriteter och den afidne konung Edwards förtrogne — har i dagarna skänkt en summa på 200,000 pund sterling till upprättande af en fond till förmån för nödställda engelsmän i Tyskland och tyskar i England. Såväl engelska konungaparet som tyska kejsarparet ha åtagit sig att vara den nya miljonstiftelsens beskyddare.

Några utarbetade stadgar för stiftelsen finnas icke ännu. Dock tror man sig veta, att den i viss mån afser en centralisation af de redan bestående välgörenhetsinrättningar, som verka i stiftelsens syfte, ehuru med otillräckliga medel.

Efter porträtt.

SIR ERNEST CASSEL.

Tyska och engelska tidningar prisa enstämmigt *sir Cassel* för hans behjertansvärda donation, framhållande att räddningen af de många till hälften skeppsbrutna måste betecknas som ett af de viktigaste och ädlaste mål, en praktisk filantropi kan uppställa för sig. Därtill betraktas donationen som ett beaktansvärdt led i sträfvandena att närma tyskar och engelsmän — en sträfvan som har en naturlig representant i *sir Cassel*, som själf till börden är tysk. Han är nämligen född i Köln — år 1852 — och son till en tysk småbankir. I unga år kom han till England, där han förvärfvat medborgarrätt och nått en mycket framskjuten social ställning.

Bilden t. h.:
BORGMÄSTARE GAYNOR (t. h. å foton) ombord å "Kaiser Wilhelm der Grosse" (med hvilken han tänkte afresa till Europa) några minuter före det mot honom begångna attentatet, i **SAMTAL MED CHILES PRESIDENT PEDRO MONTT**, hvilken nu, kort efter ankomsten till Europa, aflidit.

Chiles nu i Bremen aflidne president, *Pedro Montt*, var son till den gamle framstående presidenten Manuel M. Själf sökte den nu bortgångne på allt sätt utveckla landets naturliga hjälpkällor. Under hans presidentskap lyckades man bringa de chilenska finanserna i bättre ordning.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm—Gbg.

FÖRÖFVAREN AF REVOLVERATTENTATET MOT BORGMÄSTARE GAYNOR GRIPES omedelbart efter skottens aflösnande. X är attentatörn. — Se äfven foto. och text i föreg. nr.

Aviatikern John Moisant (t. h. å foton), som d. 16 aug. startade i sitt Blériotmonoplan från Paris för att söka flyga till London, vid affärden från Amiens, där han gjort sin första nedstigning. Han flög öfver Kanalen och, efter diverse missöden, fram till Rainham, där färden måste afbrytas. Han är den förste som med passagerare flugit öfver Kanalen i aeroplan.

Efter fotografier.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Bilden t. v.: GENERALMAJOR VON DER GOLTZ-PASCHA, den berömda reorganisatorn af den turkiska armén, som nu kommer att definitivt utträda ur den preussiska militärtjänsten för att på allvar inträda i och helt ägna sina krafter åt turkiska armén, där han kommer att bekläda någon af de högsta posterna.

Efter fotografi. Kliché: Bengt Sjöqvist parre.

Bilden t. h.:

ETT CELEBERT BESÖK I PARIS: Tuareghöfdingen och ökenröfvaren *Moussaag Amastane* torde kunna glädja sig åt att bland alla de exotiska gästerna i Paris vara den, som tillvunnit sig den största uppmärksamheten.

Att *Moussaag* — amenukol (höfding) för Hoggar-tuaregerna — öfverhufvud kunnat besluta sig för en resa till Paris, anses som ett tecken på Frankrikes ökade anseende i Sahara-området — han har förut aldrig öfverskridit Saharas gränser.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöqvist parre

Efter fotografi.

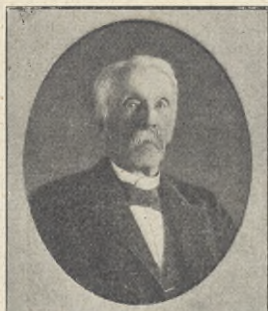
Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöqvist parre Stålm — Öbg

DEN FRUKTANSVÄRDA JÄRNVÄGSKATASTROFEN I SAUJON, SYDFRANKRIKE: OLYCKSPLATSEN.

En ohyllig järnvägsolycka timade den 14 aug. vid den lilla stationen Saujon i närheten af badorten Royan i södra Frankrike. Ett godståg stötte med våldsam kraft samman med ett persontåg — 53 personer dödades och 65 skadades svårt. De flesta af de omkomna voro pensionsflickor.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

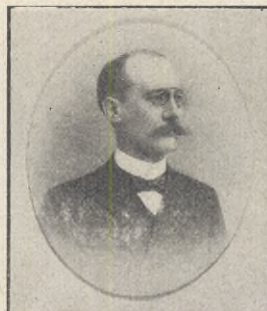
* Data å nästa sida.

P. A. C. THAM.
F. d. Trafikchef. — Törnsäter,
Göösäter. 85 år 11 Aug.*

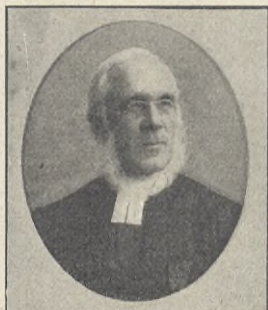
P. H. E. BRÄNDSTRÖM.
Envoyé. Generalmajor. — St
Petersburg. 60 år 15 Aug.*

G. A. LANDÉN.
V. Håradshöfding. — Vexjö.
50 år 21 Aug.*

P. G. A. C. ANCKARSVÄRD.
Envoyé. Generalkonsul. —
Konstantinopel. 45 år 17 Aug.*

M. ULLMAN.
Profst. Kyrkoherde. — Varberg.
80 år 12 Aug.

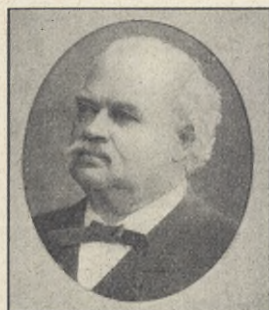
J. E. BJÖRKQUIST.
Kontraktspost. Kyrkoherde.
— Gideå, Hernösands stift
65 år 7 Aug.

L. S. SÖDERLING.
Kontraktspost. Kyrkoherde. —
Simris, Lunds st. 60 år 14 Aug.

H. B. R. HAMMER.
Nyutnämnd till professor i Pe-
dagogik. — Upsala.*

O. A. BRODIN.
Skeppsbyggmästare. — Gefle.
70 år 12 Aug.*

J. F. WESTER.
Godsägare. Ingeniör. — Hå-
kanbol. 65 år 13 Aug.*

C. CERVIN.
Bankir. — Stockholm.
60 år 17 Aug.*

D. F. J. ELGÉRUS.
Fabrikör. — Örebro.
60 år 12 Aug.*

L. F. ODELL.
F. d. riksdagsman. — Skanke-
rud. 80 år 8 Aug.

A. ESKILSON.
Fabrikör. Kommunalman. —
Marieholm. 60 år 19 Aug.

O. KULLGREN.
Disponent. Stadstullmäktig.
— Karlstad. 50 år 23 Aug.

P. E. PETERSSON.
Inspektor vid Indals Elfs
Flottn.-Komp. Kommunalman.
— Löfudden.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

C. A. GIESMAN.
Regementsveterinär. — Helsingborg. 65 år 9 Aug.

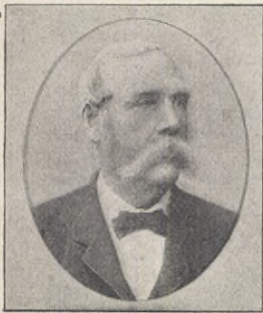
H. W. WESTIN.
Öfverstelöjtnant. — Karlskrona. 60 år 17 Aug.*

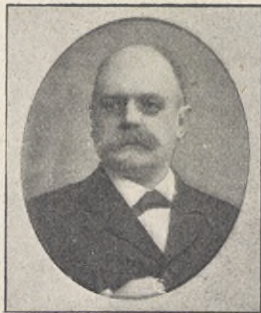
G. E. N. PETTERSON.
Intendent. Arkitekt. — Stockholm. 55 år 13 Aug.*

A. V. L. RINGVALL.
Skådespelare. — Stockholm. 50 år 17 aug.*

A. A. RUTENSKÖLD †.
Godsägare. — Olstorp, Vår-gårda. F. 30. † 7 aug.*

P. F. THYSELIOUS †.
Kanslissekreterare. — Stockholm. F. 50. † 14 Aug.*

E. P. JANZÉN †.
Bandirektör. — Malmö. F. 52. † 18 aug.*

A. ALANDER †.
Grosshandlande. Stadsfullmäktig. — Sköfde. F. 65. † 8 Aug.

CASPER THAM. U. löjtl. v. Skaraborgs Reg. 44, afsked o. kapten 53. Egnade sig därefter åt skötseln af sina gods, Ekgården och Stora Lund. Blef trafikchef 87 v. Skara-Kinneulle-Venerns järnv. och kvarstod till 02. Är numera bosatt å Törnåter v. Kinnekulle.

EDVARD BRÄNDSTRÖM. Sedan 06 Sveriges minister i St Petersburg. Hänvisa till biografi som jemte helsidesporträtt återfinnes i årg. IX:16.

GUSTAF ALFRED LANDÉN. Vice häradshöfding. Ombudsman i Smålands m. fl. provinsers Hypoteksförening. Mångårig led. af Vexjö Stadsfullmäktige, Drätselkammarens ordförande. Vetskam för frivilliga skytteväsendet, led. af Skytteförbundens öfverstyrelse samt af dess verkst. utskott.

COSSWA ANKARSVÄRD. Stud. 84, ex. till rikets rättegångsverk 89. Kammarjunkare 90, attaché s. å., andre sekr. i utrikesdep. ss. tillförordn. 94 och ordinarie 96, senare kansliråd och chef för utrikesdep:s konsulat. Ut-nämnd till minister samt generalkonsul i Konstantinopel 06.

BERTIL HAMMER. F. 77, stud.-ex. 95, fil. lic. 06, fil. dr 08. Docent i psykologi samt förordnad att fr. 09 uppehålla den nya professuren i pedagogik i Upsala. Sedan 05 föreståndare för den af professor v. Schéele grundade pedagogiska öfningsskolan i Upsala. I dagarne utnämnd till professor i pedagogik v. Upsala Universitet.

AUGUST BRODIN. Utex. från Skeppsbygg.-institutet i Karlskrona 60, chef för den af fadern i Gefle grundade stora rederi- och skeppsbyggerifirman 67. Inom svensk sjöfartsnärning intager B. en framstående plats. Var sålunda en af grundarne af Nordisk Skibsredereforening, omfattande de flesta skandinaviska rederifirmer, var direktör för föreningen till 05 då han afsade sig detta uppdrag. Jämvärl medstiftare af Sveriges Redareförening, hvars styrelseled. och fullmäktig han är. Sedan 90 led. af sjöfartsnäringskommittén, deltog 98—1900 i Handels- och Sjöfartskommittén. Under ett stort antal år har B. varit eller är fortfarande ledamot af sin stads mera betydande kommunala institutioner, såsom Stadsfullmäktige, Drätselkammare, Hamnstyrelse, Handels- och sjöfartsnämnd, Handelsföreningens fullmäktige, vice ordförande i Fastighetsägareföreningen m. m. Dessutom led. af Handelskammaren för Gefleborgs län, Uppland och Dalarna, äfven som styrelseledamot i Stadens Sparbank och i Gefle-Ockelbo Jernv.-Bolag. Led. af Riksd. A. K. under 19 riksdags-sessioner, led. af särsk. utskott 91, 98 och 1900, led. af bevillningsutskottet 01—04. Landstingsman.

FREDRIK WESTER. Genomgick Teknol. Inst. 67 o. Fria Konst. Akad. följande år. Ingeniör v. statens jernv.-bygn. 65—66 o. v. telegrafverket 68. Förvaltare v. fädernegodset Billinge 68—75 och dess egare sedan 76. Ordf. i Kommunalstämman sedan 79, led. af landstinget 85—08 o. dess ordförande sist. år, v. ordför. i Hushållningssällskapet sedan 06, led. af Vermilands Hypoteksförening, led. af Riksd. F. K. sedan 93, led. af Bevillningsutskottet sedan 1900, statsrevisor 03—05.

CARL CERVIN. Efter afslagd stud.-ex. och några års utländska studier inträdde C. 73 i den af fadern grundade, stora och ansedda bankfirman C. G. Cervin i Stockholm, hvilken han vid faderns död 99 öfvertog. Styrelseledamot i ett stort antal enskilda företag, bl. a. Höganäs-Billesholms A.-B., Skrombergbolaget, Uppsala-Gefle Jernväg, Försäkringsbolagen Skandia och Preja, Ångfartygs A.-B. Göta kanal m. fl.

JULIUS ELGÉRUS. Innehafvare af firman D. J. Elgérus Fab. o. Hand. A. B. i Örebro. Ordförande i fattigvårdsstyrelsen, ledamot af styrelserna i Örebro läns Hypotekskassa, Örebro Nya Rederibolag, Örebro Ångslups A. B., i hvilket senare E. jemväl är verkställande direktör, samt af Brandstyrelsen.

HUGO WESTIN. Underlöjtn. vid Svea Art.-Reg. 69, öfverstelöjtn. vid Kustartilleriet 04, afsked 08. På sin tid stadsfullmäktig i Vexholm; led. af Blekinge läns hushållningssällskap 10. Förordn. till besiktningssman vid marinens varf i Karlskrona 08—13, samt som befälhavare för Karlskrona landstormsm. 08—11. Utgivit böcker i matematik och krigsvetenskap samt varit medarbetare i Nord. Fam.-bok I:a uppl.

GUSTAF PETTERSON. Elev vid Tekn. Högskolan 76—80, vid Fria Konst. Akad. 80—82, vid Wilens Konstakad. i spec. skolan för medeltidsarkitektur 82—83; Arkitekt i Öfverintendentsämbetet 82, intendent därstädes för kronans hus i Stockholm sedan 07. Har särskildt ägnat sig åt restaureringen af medeltida byggnader, och ha sålunda bl. a. Vadstena klosterkyrka, Visby Domkyrka och ett flertal andra kyrkor restaurerats under hans ledning. Sedan 94 värderingsman i Stockholms Stads Brandförsäkringskontor.

AXEL RINGVALL. En af våra populäraste operettkomiker, har R. gjort en otalig mängd roller i operetter af alla slag och skapat mångtaliga lyckade typer. Har äfven framgångsrikt kreerat många roller i lustspel.

AXEL RUTENSKÖLD †. Ägde Olstorp, Hulugården m. fl. egendomar i Elfsborgs län. På sin tid landstingsman o. kommunalordförande, led. af Riks. A. K. 76—81.

PEHR THYSELIOUS †. Stud.-ex. 69, hofr.-ex. 73, v. häradshöfd 76, t. f. 88 och ord. kanslissekreterare i C.vildepartementet 95. Ombudsman i Jernkontoret sedan 01.

ERIK PETER JANZÉN. Afg.-ex. från Teknol. Inst. 73, elev vid statens jernvägsbyggnader s. å. Nivellör 75, afdelningingenör 88, baningenör 91, tjänstförfattande bandirektör v. 3:dje distriktets Helsingborgsafd. 96. Bandir. v. 3:dje distr. 03.

TEXT- och ILLUSTRATIONS BIDRAG mottagas gärna samt honoreras i fall de användas.

ÅTERGIFVANDE AF PORTRÄTT ELLER FOTOGRAFIER — af hvad slag som helst — i HVAR 8 DAG (utom annonsafdelningen) MEDFÖR INGEN SOM HÄLST KOSTNAD FÖR INSÄNDARE.

REDAKTIONEN förbehåller sig däremot fullständig frihet att icke införa annat än hvad den själf finner lämpligt och af intresse.

REDAKTIONEN.

Den nu i Stockholm öppnade *fiskhallen* är belägen i hörnet af Bryggaregatan och Vintervägen. Dess inre är en stor, luftig och ljus hall med omkring 110 kv.-meters golvyta, på hvars ena långsida finnes kylhus med 17 celler samt kontorsrum. Byggnaden innehåller dessutom ett för packningsrum samt maskinrum för kylanordningarna. Fiskhallen är icke afsedd för detaljhandel.

Bilden t. v.:
INTERIÖR FRÅN STOCKHOLMS STADS NYA FISKHALL.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM

VECKANS DAGAR

15 aug. Begynner i Stockholm 12te svenska folkhögskolemötet.

— Enligt hvad nu officiellt uppgifves ha vid de senaste *öfversvämmningarna i Japan* 1,112 personer omkommit. — I Washington öppnas den sjette internationella *esperantokongressen*.

16 aug. Spanska ångaren "Martos" *kolliderar* utanför Tariffa med tyska ångaren "Elsa". "Martos" sjunker — 45 personer omkomma. — Meddelas att vid den fruktansvärda *järnvägsoolyckan i Sanjon*, Frankrike, hvilken timade den 14 aug., 53 personer omkommit. De skadades antal utgjorde 65. — Från *Bryssel* meddelas, att *de räddade utställningsafdelningarna* nu åter öppnats. Englands och Belgiens afdelningar skola rekonstrueras.

17 aug. Öppnas i Stockholm den *andra internationella agrogeologkonferensen*.

— Kommer underrättelse att *engelska sjömans- och eldareförbundet* planerar en 15-dagars *strejk* för erhållande af bättre villkor. Internationella transportarbetarekongressen i Köpenhamn den 23-25 aug. kommer att bestämma när strejken skall börja. Dessutom lär kongressen komma att behandla det bebadade förslaget om allmän europeisk sjömansstrejk. — *Af lider* i Bremen republiken Chiles president, *Pedro Montt*. — Anländer till Paris såsom förste man i den *stora franska rundflygningen Leblanc*, följd af *Aubrun* som nr 2.

18 aug. Öppnas i Stockholm högtidligen den 11te *internationella geologiska kongressen*.

— Från Tromsö telegraferas att *Michelsens expeditionsfartyg Alabama* krossats af isen och sjunkit. Expeditionens medlemmar äro räddade. — *Nedbrinner Narbonnes gamla domkyrka* med sina märkliga marmorstatyer, glasmålningar m. m. — I *Dakha i Indien* begynner processen mot de 52 häktade bengalerna, som anses vara hufvudmännen för den mot *engelska regeringen riktade sammansvärjningen*. — *Firas* högtidligen i Österrike-Ungern *kejsar Franz Josefs 80-årsdag*.

19 aug. På atlantsidan af *Panamakanalen* öppnas en sträcka på 5 1/2 km. för trafik. — Hemsökes *Buenos Aires-utställningen* af en svår eldsvåda.

20 aug. Från Hamburg meddelas, att en kolossal *utvidgning af lockouten inom tyska varfsindustrien* förestår. — Från *Apuilien* (Italien) komma underrättelser, att den där utbrutna *koleraepidemien* hastigt griper omkring sig.

21 aug. Denna dag är 100-årsdagen af *marskalk Bernadottes*, furste af *Ponte Corvo*, *val till svensk tronföljare*.

Redaktionen af HVAR 8 DAG ansvarar för emottagna manuskript **endast om 20 öre i frimärken åtfölja desamma.**

Manuskript läsas i tur med förut inkomna och honoreras omedelbart efter införande.

VÄSTERÅS NYA VARMBADHUS, invigt den 7 augusti.

Med en enkel högtidlighet invigdes den 7 aug. Västerås vackra nya varmbadhus, hvartill grunden lades i januari 1909. Det präktiga byggnadskomplexet synes motsvara alla rimliga fordringar på en tidsenlig badinrättning. En särskild medicinsk badafdelning finnes. Ritningarna ha utförts af Stockholms arkitekt- och byggnadsbyrå. (Foto. Blom, Västerås.)

INNEHÅLL

Edward Lindahl. — Gustaf Fröding. — Premiär å K. Dram. Teatern. — 100-åringar. — Ett diamantbröllopspar. — Från Europas kungahus. — Svenska bilder för dagen. — Agrogeolog- och geologkongresserna. — Jättebranden å Brysselutställningen. — Florence Nightingale †. — Sir Ernest Cassel. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.